

5

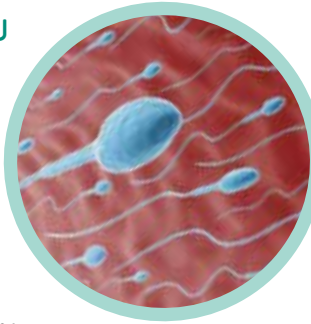
'การอุ้มบุญ' กับสิ่งที่สังคมไทยควรรับรู้

หลายประเทศในแถบเอเชีย (เช่น จีน ไต้หวัน) การอุ้มบุญถือเป็นเรื่องผิดกฎหมาย ด้วยความอ่อนไหวว่าอาจขัดต่อศีลธรรมอันดี โดยเฉพาะกรณีรับจ้างท้องแทน เนื่องจากร่างกายของผู้หญิงไม่ใช่สิ่งที่พึงซื้อขายกันได้ แต่สำหรับประเทศไทยก็ยังไม่มีความหมายเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างชัดเจน การอุ้มบุญในประเทศไทยจึงเติบโตค่อนข้างสูง มีคู่รักต่างชาติเข้ามามองหาแม่อุ้มบุญในบ้านเราดังที่เป็นข่าวโด่งดังเมื่อปี 2557

สถานการณ์อุ้มบุญในไทย

เดิมทีคนไทยไม่ค่อยสนใจเรื่องการอุ้มบุญมากนัก เพราะหลายคนเห็นว่าเป็นเรื่องไกลตัว แต่ในปี 2557 'การอุ้มบุญ' กลายเป็นข่าวโด่งดังอันดับต้นๆ

เนื่องจากเกิดการอุ้มบุญสองกรณีที่กระตุ้นความสนใจของคนไทยเกี่ยวกับเรื่องนี้ขึ้นมา กรณีแรก สามีและภรรยาจากประเทศออสเตรเลียถูกกล่าวหาว่าละทิ้งลูกของตนเองที่เกิดจากการจ้างหญิงไทยให้ตั้งครรภ์แทนเนื่องจากทารกมีความพิการทางสมอง ทำให้หญิงไทยซึ่งรับจ้างอุ้มบุญต้องรับภาระเลี้ยงทารกไว้เอง ส่วนสามีภรรยาคู่ดังกล่าวปฏิเสธว่าไม่ได้ละทิ้งเด็กแต่ไม่ทราบว่าหญิงไทยที่รับจ้างตั้งครรภ์ปฏิเสธที่จะทำแท้งทารกในครรภ์เมื่อแพทย์วินิจฉัยว่าเด็กมีความบกพร่องทางสมองตั้งแต่อยู่ในครรภ์ ในกรณีที่สองหนุ่มโสดที่เป็นเศรษฐีชาวญี่ปุ่นว่าจ้างให้ผู้หญิงไทยอุ้มบุญเด็กที่เกิดจากอสุจิของตน โดยพบว่ามีการอุ้มบุญที่เกิดจากอสุจิของผู้ชายคนนั้นถึง 15 คน ทำให้เกิดข้อสงสัยกันว่าชายญี่ปุ่นคนนี้อาจนำเด็กที่เกิดจากการอุ้มบุญไปกระทำการในทางละเมิดศีลธรรมและอาจเข้าข่ายการค้ามนุษย์ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งสองกรณีกลายเป็นประเด็นถกเถียงกันในหมู่นักกฎหมายและนักคุ้มครองสิทธิเด็กว่าประเทศไทยควรมีกฎหมายห้ามการอุ้มบุญในเชิงพาณิชย์หรือไม่

ความหมายและประเภท

การอุ้มบุญมาจากศัพท์ภาษาอังกฤษว่า Surrogacy แต่ถ้าต้องการแปลศัพท์คำนี้ให้สอดคล้องกับความเป็นจริง ควรแปลว่า การตั้งครรภ์แทน หรือ การอุ้มท้องแทน เพราะหมายถึง การที่ผู้หญิงคนหนึ่งสมัครใจรับตั้งครรภ์แทนหรือรับอุ้มท้องแทนให้กับบุคคลอื่น โดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ และโดยให้ข้อตกลงก่อนการตั้งครรภ์ว่าจะให้ทารกที่คลอดออกมาเป็นลูกของฝ่ายที่ขอให้ตั้งครรภ์แทน การตั้งครรภ์แทนเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์สมัยใหม่ที่สามารถช่วยบุคคลซึ่งมีลูกยากหรือตั้งครรภ์เองไม่ได้ ให้มีลูกที่เกิดจากพันธุกรรมของตนเองหรือจากพันธุกรรมของตัวเอง กรรมวิธีของเทคโนโลยีการตั้งครรภ์แทนใช้วิธีเดียวกับการสร้าง "เด็กหลอดแก้ว" ซึ่งมีกรรมวิธีที่ทำให้การปฏิสนธิเกิดนอกร่างกายของมนุษย์ เรียกวินี้เป็นภาษาอังกฤษว่า IVF (In - vitro Fertilization) มีกรรมวิธีคือการนำไข่ (eggs) และอสุจิ (sperms) มาผสมกันให้เกิดการปฏิสนธิในห้องปฏิบัติการ หลังจากนั้นก็ย้ายไข่ที่ผสมแล้วจนเกิดเป็นตัวอ่อน (embryo) ฉีดกลับเข้าไปในมดลูกของผู้หญิงเพื่อให้เกิดการตั้งครรภ์และให้ทารกเติบโตจนกระทั่งคลอดออกมา ปัจจุบันเทคโนโลยีนี้ได้รับการพัฒนามีความก้าวหน้ามากผู้ที่มีบุตรยากหรือมีบุตรไม่ได้เลย

แต่ต้องการมีลูกที่มีพันธุกรรมเกี่ยวข้องกับตนเองสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีนี้ได้ถ้ามีกำลังทรัพย์พอที่จะจ่ายค่าบริการทางการแพทย์ที่มีราคาค่อนข้างสูงได้ แต่บางประเทศ เช่น สวีเดน ซึ่งใช้นโยบายรัฐสวัสดิการให้สิทธิคู่สามีภรรยาที่มีบุตรยากสามารถเข้าถึงบริการ IVF ได้ฟรีอย่างน้อย 1 ครั้ง

การตั้งครรภ์แทนอาศัยกรรมวิธีทางเทคโนโลยีแบบเดียวกับการสร้างเด็กหลอดแก้ว แตกต่างกันตรงที่กระบวนการย้ายตัวอ่อนจากหลอดแก้วไปฝังในมดลูก กล่าวคือ การตั้งครรภ์แทนไม่ได้ย้ายตัวอ่อนไปฝังในมดลูกของหญิงที่เป็นเจ้าของไข่ แต่ย้ายไปอยู่ในมดลูกของหญิงอื่นที่รับตั้งครรภ์แทน การตั้งครรภ์แทนที่ทำได้มี 2 วิธี คือ **วิธีแรก** นำไข่ของผู้หญิงที่รับตั้งครรภ์แทนไปผสมกับอสุจิของสามีของหญิงที่ต้องการมีลูกโดยกระทำในห้องปฏิบัติการกรณีนี้เกิดขึ้นเพราะว่าหญิงที่ต้องการมีลูกมีไข่ที่ผิดปกติหรือเป็นหมัน วิธีนี้หญิงที่รับตั้งครรภ์แทนมีพันธุกรรมเกาะเกี่ยวกับเด็กที่เกิดมาเพราะว่าเป็นเจ้าของไข่ **วิธีที่สอง** เป็นการนำไข่ของหญิงที่ต้องการมีลูกไปผสมกับอสุจิบริจาคหรืออาจนำอสุจิของชายที่ต้องการมีลูกไปผสมกับไข่บริจาคทำในห้องทดลองเช่นกัน หลังการปฏิสนธิจึงค่อยนำตัวอ่อนฉีดเข้าไปฝังตัวในมดลูกของหญิงที่รับตั้งครรภ์แทน การตั้งครรภ์แทนวิธีหลังนี้เป็นการตั้งครรภ์แทนแท้ เพราะว่าตัวอ่อนและผู้หญิงที่รับตั้งครรภ์แทนไม่ได้เป็นเจ้าของไข่ จึงไม่มีความเกี่ยวข้องกันด้านพันธุกรรมกับเด็กแต่อย่างใด วิธีหลังนี้คนที่ต้องการมีลูก เช่น คู่ชีวิตที่เป็นเกย์ คนโสด หรือคู่สมรสต่างเพศที่ผู้หญิงไม่สามารถท้องได้เองหรือเป็นหมันมักใช้กัน

ส่วนกระบวนการจัดการให้มีการตั้งครรภ์แทนที่มักกล่าวถึงกันบ่อยครั้งมีอยู่ 2 ลักษณะซึ่งยังมีปัญหาการตีความว่าจะสามารถแยกแยะความแตกต่างของการจัดการเรื่องการรับตั้งครรภ์แทนของทั้งสองลักษณะได้อย่างเด็ดขาดหรือไม่ ลักษณะแรกคือ **การรับตั้งครรภ์แทนที่ไม่ใช่เชิงพาณิชย์** (altruistic surrogacy) กล่าวคือ ผู้หญิงบางคนอาจอาสารับตั้งครรภ์แทนโดยไม่รับค่าตอบแทนหรือค่าจ้าง เนื่องจากเกิดความเห็นอกเห็นใจต่อคนที่มีลูกยากหรือคนมีลูกด้วยตัวเองไม่ได้ ด้วยเพราะการมีลูกมีความหมายต่อพวกเขามาก โดยผู้ที่ขอให้ตั้งครรภ์แทนจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย เช่น ค่าบริการ

กรรมวิธีทางเทคโนโลยี ค่าแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ และจ่ายค่าดูแลหญิงที่มารับตั้งครรภ์แทนจนกระทั่งคลอด ในกรณีนี้คนที่มารับตั้งครรภ์แทนมักเป็นญาติของคนที่ต้องการมีลูก มีข้อโต้แย้งว่าการรับตั้งครรภ์แทนในลักษณะนี้ อาจเข้าข่ายการรับค่าจ้างเช่นกันถึงแม้ว่าหญิงที่มารับตั้งครรภ์แทนจะเป็นญาติของคนที่มาขอให้ตั้งครรภ์แทนก็ตาม ส่วนกรณีที่สองเป็น **การรับตั้งครรภ์แทนเชิงพาณิชย์** (commercial surrogacy) ซึ่งผู้หญิงที่รับตั้งครรภ์แทนได้ค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ผ่านบริษัทคนกลางที่เข้ามาจัดบริการให้ ตั้งแต่จัดหาผู้หญิงตามคุณสมบัติที่ต้องการมาให้เลือก จัดหาไข่ จัดหาอสุจิ หาแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านนี้ ดูแลหญิงรับตั้งครรภ์แทนตั้งแต่ก่อนตั้งครรภ์จนกระทั่งคลอด และดำเนินการเกี่ยวกับการทำให้เด็กเป็นบุตรตามกฎหมายของผู้ว่าจ้าง

บริการรับตั้งครรภ์แทนในไทย

ความต้องการสร้างครอบครัวที่มีองค์ประกอบ พ่อแม่ และลูก ที่เกี่ยวข้องกันทางสายเลือดหรือทางพันธุกรรมเป็นหนึ่งในชุดอุดมการณ์ที่ถูกปลูกฝังให้กับคนในสังคมมาช้านาน ความต้องการมีลูกที่เกี่ยวข้องพันทางสายเลือดกับตนเองหรือสืบสายโลหิตมาจากคนที่ตนเองรักกลายเป็นแรงผลักดันทำให้คนที่ประสบปัญหามีลูกยาก เป็นหมันหรือคนที่กำลังสร้างครอบครัวกับคนเพศเดียวกัน หรือแม้กระทั่งคนที่อยู่เป็นโสดที่มีกำลังทรัพย์เพียงพอ อยากรับเข้าไปใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์เพื่อสร้างลูก ปัจจุบันนี้ประเทศไทยมีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านนี้อยู่จำนวนมากไม่น้อยจนกลายเป็นศูนย์กลางหนึ่งในทวีปเอเชียและโลกที่ให้บริการสร้างลูกโดยใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ และมีผู้หญิงไทยจำนวนหนึ่งอาสารับตั้งครรภ์แทนโดยรับค่าตอบแทนโดยมีมุมมองว่าการอาสาดังกล่าวเป็นการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยพวกเขาเองก็ได้รับค่าตอบแทนที่สมเหตุสมผล ทำให้มีโอกาสมีรายได้ก้อนโตที่ได้มาอย่างสุจริต

ผู้หญิงไทยที่รับตั้งครรภ์แทนแต่ละคนได้รับค่าตอบแทนราว 13,000 เหรียญสหรัฐ หรือประมาณ 400,000 บาท แต่ถ้าหากติดต่อผ่านนายหน้า ผู้หญิงที่รับตั้งครรภ์แทนมักได้รับค่าตอบแทนประมาณ 340,000 บาท การรับค่าตอบแทนจะแบ่งตามระยะเวลาที่ระบุไว้ในสัญญา

ที่ทำได้กับบริษัทคนกลางซึ่งมักเป็นบริษัทข้ามชาติ เมื่อรู้ผลชัดเจนว่ามีการตั้งครรภ์สำเร็จคู่สัญญาจะเริ่มให้ค่าตอบแทนรายเดือนแก่ผู้หญิงรับตั้งครรภ์เดือนละประมาณ 12,000 บาท ถึง 13,000 บาท จนกระทั่งถึงกำหนดคลอดเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายประจำวัน ส่วนค่าตอบแทนที่เหลือรวมแล้วประมาณ 9,400 เหรียญสหรัฐจะให้หลังคลอดโดยแบ่งเป็น 2 ครั้ง ให้ครั้งแรกหลังคลอด 20 วัน และอีกครั้งหนึ่งให้หลังจากทำเรื่องโอนบุตรเสร็จเรียบร้อย หากการตั้งครรภ์ประสบภาวะแทรกซ้อน เช่น เกิดการแท้งหรือเด็กเสียชีวิตในช่วง 5 - 6 เดือนแรกด้วยเหตุสุดวิสัย หญิงรับตั้งครรภ์แทนยังคงได้รับค่าตอบแทนประมาณ 7,000 เหรียญสหรัฐ

นอกจากนั้น ผู้ใช้บริการรับตั้งครรภ์แทนยังต้องจ่ายค่าตอบแทนแก่บริษัทคนกลางจำนวน 4,500 เหรียญสหรัฐ ซึ่งรายจ่ายนี้ยังไม่รวมค่าแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ ค่าเวชภัณฑ์ ค่าไข่ ค่าฝากครรภ์ และค่าดูแลหญิงรับตั้งครรภ์แทนระหว่างตั้งท้อง ที่จะต้องมาพบสูติแพทย์ตามนัดหมายก่อนการตั้งครรภ์ผู้หญิงรับตั้งครรภ์แทนได้รับเงินทุกครั้งที่มารับการฉีดตัวอ่อนเข้าไปในมดลูก ครั้งละประมาณ 6,000 บาท กรณีที่ผู้หญิงไม่ต้องการเข้ารับการดูแลในคลินิกบริษัทคนกลางบางบริษัทจะจ่ายให้ 5,000 บาท แต่ผู้หญิงอาจถูกขอร้องไห้นอนพักในคลินิกประมาณ 10 วัน เพื่อให้แพทย์มั่นใจว่าตัวอ่อนสามารถฝังตัวได้ดี กรณีตกลงเข้าพักที่คลินิกผู้หญิงรับตั้งครรภ์แทนจะได้รับค่าตอบแทนเพิ่มเป็น 7,000 บาท เป็นค่าชดเชยหรือค่าเสียเวลา¹

ลักษณะของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หลายประเทศบัญญัติกฎหมายอนุญาตให้มีการรับตั้งครรภ์แทนในเชิงพาณิชย์ได้เช่น อินเดีย รัสเซีย ยูเครน แอฟริกาใต้ และบางรัฐในสหรัฐอเมริกา แต่หลายประเทศมีกฎหมายห้ามการตั้งครรภ์แทนทั้งสองลักษณะไว้ เช่น สวีเดน ฝรั่งเศส ฟินแลนด์ สเปน สวิสเซอร์แลนด์ และบางรัฐของสหรัฐอเมริกา ส่วนออสเตรเลีย อังกฤษ แคนาดา (ยกเว้นควิเบค) บางรัฐในสหรัฐอเมริกา อิสราเอล นิวซีแลนด์ โปรตุเกส เดนมาร์ก ฮังการี เบลเยียม และเนเธอร์แลนด์ อนุญาตให้มีการตั้งครรภ์แทนเฉพาะที่ไม่ทำเป็นการพาณิชย์เท่านั้น อย่างไรก็ตามพบว่าประเทศส่วนใหญ่ยังไม่มีความเกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่องนี้ สำหรับประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับ

เรื่องนี้โดยตรง แต่มีข้อบังคับของแพทยสภาฉบับที่ 21 พ.ศ. 2545² ซึ่งกำหนดเงื่อนไขให้แพทย์ต้องปฏิบัติตามเมื่อให้บริการตั้งครรภ์แทนอยู่ 3 เงื่อนไข ดังนี้ 1) ต้องใช้ตัวอ่อนที่เกิดจากเซลล์สืบพันธุ์ของคู่สมรสเท่านั้น 2) ต้องไม่เป็นไปในลักษณะการรับจ้างตั้งครรภ์ 3) หญิงที่ตั้งครรภ์แทนต้องเป็นญาติโดยสายเลือดของคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และหากแพทย์จะให้บริการนอกเหนือไปจากนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากราชวิทยาลัยสูติแพทย์แห่งประเทศไทยก่อนทุกครั้ง เช่น การจะใช้เซลล์สืบพันธุ์บริจาค หรือเมื่อเกิดกรณีไม่มีญาติที่จะตั้งครรภ์แทน เป็นต้น

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเร่งรัดออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการตั้งครรภ์แทน ได้แก่ (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีทางการแพทย์ การเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. โดยมีกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวร่างไว้ตั้งแต่ปี 2553 แต่ยังมีจุดอ่อนอยู่มาก เพราะไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นหลายเรื่อง **ประการแรก** ยังมองว่าการรับจ้างตั้งครรภ์แทนหรือ

การจัดการให้มีการตั้งครรภ์แทนเพื่อประโยชน์ทางการค้าเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนศีลธรรมและจริยธรรม จึงบัญญัติบทลงโทษต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ฝ่าฝืนไว้ซึ่งเป็นการนำข้อบังคับของแพทยสภา ฉบับที่ 21 พ.ศ. 2545 ข้อที่ 3 มาขยายความไว้ แต่มีข้อสังเกตว่าการตั้งครรภ์แทนที่เป็นไปในลักษณะ 'การค้า' ถูกตีความเพียงแค่การให้หญิงอื่นที่ไม่ใช่ญาติมารับตั้งครรภ์แทนโดยให้ค่าจ้าง และการโฆษณาหรือการมีนายหน้าหรือมีคนกลางมารับดำเนินการให้มีการตั้งครรภ์แทน แต่ไม่ได้ตีความให้หมายรวมถึงการคิด

ค่าบริการของแพทย์ที่ดำเนินการวิธีตั้งครุฑแทนว่าเป็นการทำเพื่อประโยชน์ทางการค้าด้วย ซึ่งเป็นประเด็นที่ย้อนแย้ง เนื่องจากแพทย์ที่เชี่ยวชาญด้านนี้มักรับค่าตอบแทนหรือค่าจ้างในอัตราที่สูงจากผู้รับบริการ

ประการที่สอง พ.ร.บ.ฉบับนี้มีลักษณะมุ่งควบคุมมากกว่าป้องกันและคุ้มครองการละเมิดสิทธิของผู้หญิง เนื่องจากมีบทลงโทษผู้หญิงที่ใช้ร่างกายและมดลูกของตนเองไปรับจ้างตั้งครุฑแทนซึ่งเท่ากับว่ากฎหมายนี้กำลังละเมิดสิทธิในการเป็นเจ้าของร่างกายของผู้หญิงเสียเอง ในอดีตพบว่าการออกกฎหมายในลักษณะควบคุมและปราบปรามเช่นนี้ไม่เคยใช้ได้ผลในสังคมไทย ตัวอย่างความล้มเหลวของการออกกฎหมายในลักษณะนี้ เช่น พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีในอดีต หรือแม้กระทั่งกฎหมายอาญาที่เกี่ยวข้องกับการทำแท้งในปัจจุบัน ซึ่งไม่ได้ช่วยทำให้รัฐสามารถจัดอาชีวการการค้าประเวณีหรือปัญหาการทำแท้ง แต่ยิ่งกลับทำให้มีช่องทางสำหรับเจ้าพนักงานที่ประพฤติมิชอบในหน้าที่นำกฎหมายไปใช้เรียกรับผลประโยชน์จากผู้ละเมิดกฎหมาย ซึ่งยิ่งทำให้การกดขี่เอาเปรียบและละเมิดสิทธิมนุษยชนของผู้หญิงทำได้ง่ายดายยิ่งขึ้น และทำให้ผู้หญิงที่รับตั้งครุฑแทนไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิด้านสุขภาพ

ประการที่สาม ถึงแม้ว่าร่าง พ.ร.บ.นี้มีข้อดีในแง่ที่ว่าให้ความสำคัญกับการปกป้องสิทธิของเด็กที่เกิดมาจากเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ไม่ให้เกิดเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ หรือตกอยู่ในอุปการะของผู้ที่ไม่เหมาะสมแต่การที่ร่างกฎหมายใหม่ดังกล่าวมุ่งล้มล้างสิทธิความเป็นมารดาตามกฎหมายของหญิงผู้ให้กำเนิดทารกตั้งที่ระบอบอยู่ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยกำหนดใหม่ว่าทารกที่เกิดมาจากการตั้งครุฑแทนต้องเป็นบุตรของสามีภรรยาที่ผู้หญิงอื่นตั้งครุฑแทนเท่านั้น สะท้อนว่าร่าง พ.ร.บ.ฉบับนี้กำลังละเลยความรู้สึกผูกพันที่หญิงตั้งครุฑแทนอาจมีต่อทารกที่ตนอุ้มท้องมา และตัดลีนแทนเด็กในการที่จะได้ทราบว่ามีแม่ผู้ให้กำเนิดตนคือใคร กฎหมายที่มีความเป็นประชาธิปไตยควรให้ทางเลือกแก่ผู้หญิงรับตั้งครุฑแทนว่าต้องการจะให้เด็กรับรู้หรือไม่รับรู้ก็ได้ว่าตนเป็นคนอุ้มท้องและให้กำเนิด

ประการที่สี่ ร่างกฎหมายฉบับนี้ร่างขึ้นภายใต้กระบวนการที่คนที่ยึดมั่นในอุดมการณ์รักต่างเพศและอุดมการณ์ครอบครัวสมบูรณ์ ซึ่งมีความเชื่อว่าครอบครัวที่มีลูกได้ต้องเป็นครอบครัวของคนรักต่างเพศ และครอบครัวที่สมบูรณ์ต้องมีพ่อกับแม่ครบถ้วน พ.ร.บ.ฉบับนี้จึงเอื้อเฉพาะคู่สมรสหรือสามีและภรรยาที่ขอด้วยกฎหมายเท่านั้นโดยให้สิทธิเข้าถึงบริการเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ ทั่วๆ ที่กลุ่มผู้ที่มีความต้องการใช้เทคโนโลยีการตั้งครุฑแทนมีทั้งคนโสด และกลุ่มที่ใช้ชีวิตคู่กับคนรักเพศเดียวกันรวมอยู่ด้วย

ความเห็นถึงท้าย

สถานการณ์เรื่องการตั้งครุฑแทนในประเทศไทยชี้ว่าถึงเวลาที่ประเทศไทยต้องมีกฎหมายที่ชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยกฎหมายดังกล่าวควรคำนึงถึงสิทธิของทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นเด็กที่เกิดจากการตั้งครุฑแทน บุคคลที่ต้องการมีลูก ซึ่งอาจเป็นสามีภรรยาต่างเพศที่มีบุตรยาก คนรักเพศเดียวกัน หรือคนโสด ผู้หญิงที่รับตั้งครุฑแทน และแพทย์ผู้ให้บริการ เพื่อให้กฎหมายนี้มีกรอบด้าน สอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมสาระของกฎหมายเรื่องนี้จึงไม่ควรมีลักษณะอนุรักษนิยม หรือสวนทางกับกระแสการเคลื่อนไหวในเรื่องสิทธิมนุษยชนของประชากรหลายกลุ่ม กฎหมายด้านลบที่ส่งผลกระทบต่อปกป้องคุ้มครองสิทธิของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย การทำให้การตั้งครุฑแทนที่รับค่าจ้างหรือค่าตอบแทนเป็นเรื่องผิดกฎหมาย โดยหวังผลในการขจัดเรื่องนี้ให้หมดสิ้นไปจากสังคมไทยเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ เมื่อคำนึงถึงจำนวนความต้องการบุตรที่มีอยู่ในทางตรงกันข้ามการออกกฎหมายห้ามจะทำให้ขบวนการรับจ้างตั้งครุฑแทนมีความซับซ้อนและหลบซ่อนตัวมากขึ้น เอื้อให้เกิดการเอาเปรียบมากขึ้น ซึ่งจะยากต่อการควบคุมให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสม ถึงแม้ว่าการรับตั้งครุฑแทนอาจจะก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการละเมิดจริยธรรมและการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรืออาจจะสร้างปัญหาในเรื่องสิทธิทางกฎหมายของบุคคลที่เกี่ยวข้อง แต่ถ้าหากสังคมไทยพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยให้น้ำหนักกับการปกป้องและคุ้มครองสิทธิมากกว่าการจับกุมและปราบปราม ปัญหาความเสี่ยงเหล่านั้นก็จะได้รับการจัดการอย่างเป็นระบบ ปัญหาต่างๆ ก็จะไม่ถูกซุกไว้ใต้พรมเหมือนที่เกิดขึ้นกับกรณีการค้าประเวณีและการทำแท้ง

